

**Základní škola a mateřská škola Křižanov,
příspěvková organizace**

KRIZOVÝ PLÁN

- příloha PP

Školní metodik prevence: Mgr. Monika Klimešová

Důležitá telefonní čísla:

POLICIE	158
HASIČI	150
ZÁCHRANNÁ ZDRAVOTNÍ SLUŽBA	155
EVROPSKÉ ČÍSLO TÍSŇOVÉHO VOLÁNÍ	112

POLICIE ČR – Obvodní oddělení Velké Meziříčí **974 282 721**

OSPOD MěÚ Velké Meziříčí **566 781 011**
Mgr. Bronislav Strnad - kurátor **723 241 888** strnad@velkemezitici.cz

LINKABEZPEČÍ: Pro děti **116 111** www.facebook.com/linkabezpeci

RODIČOVSKÁ LINKA: Pro rodiče **840 111 234** (z T-Mobile a z Vodafone)
606 021 021 (O2 operátor)
pomoc@rodicovskalinka.cz
www.rodicovskalinka.cz

PPP Žďár nad Sázavou **566622387** poradna@ppp-zr.cz www.ppp-zr.cz
Veselská 35/43, Žďár nad Sázavou
Mgr. Renata Jará – speciální pedagog, metodik prevence jara@pppaspcvysocina.cz

DĚTSKÁ LÉKAŘKA Křižanov: MUDr. Hana Bendáková **566 543 600**

SPC Velké Meziříčí **773 245 732** spcvm@seznam.cz
U Tržiště 219/3, Velké Meziříčí

Středisko výchovné péče Velké Meziříčí 778 546 210 svpvm@vuvm.cz

Obsah:

1	TABÁKOVÉ VÝROBKY, VÝROBKY URČENÉ KE KOUŘENÍ A NIKOTINOVÉ SÁČKY.....	4
1.1	POSTUP ŠKOLY PŘI UŽITÍ TABÁKOVÉHO VÝROBKU, VÝROBKU URČENÉHO KE KOUŘENÍ A NIKOTINOVÉHO SÁČKU ŽÁKEM .	4
2	ALKOHOL	4
2.1	POSTUP ŠKOLY PŘI UŽITÍ ALKOHOLU ŽÁKEM	4
2.2	POSTUP ŠKOLY PŘI NÁLEZU ALKOHOLU VE ŠKOLE	5
2.3	POSTUP ŠKOLY PŘI NÁLEZU ALKOHOLU U ŽÁKA.....	5
3	NÁVYKOVÉ LÁTKY	6
3.1	POSTUP ŠKOLY PŘI UŽITÍ NÁVYKOVÉ LÁTKY ŽÁKEM	6
3.2	POSTUP ŠKOLY PŘI NÁLEZU NÁVYKOVÉ LÁTKY VE ŠKOLE	7
3.3	POSTUP ŠKOLY PŘI ZADRŽENÍ NÁVYKOVÉ LÁTKY U ŽÁKA	7
3.4	POSTUP ŠKOLY PŘI ZJIŠTĚNÍ DISTRIBUCE NÁVYKOVÉ LÁTKY VE ŠKOLE	7
4	ZÁŠKOLÁCTVÍ	7
4.1	POSTUP ŠKOLY PŘI ZÁŠKOLÁCTVÍ	8
5	VANDALISMUS	8
5.1	POSTUP ŠKOLY PŘI ŘEŠENÍ VANDALISMU.....	8
6	KRÁDEŽE.....	9
6.1	POSTUP ŠKOLY PŘI ŘEŠENÍ KRÁDEŽE	9
7	ŠIKANA MEZI ŽÁKY	9
7.1	POSTUP ŠKOLY PŘI PODEZŘENÍ NA ŠIKANU	10
7.2	POSTUP ŠKOLY V PŘÍPADĚ BRUTÁLNÍ ŠIKANY	10
8	ŠIKANA ZAMĚŘENÁ NA UČITELE	11
8.1	POSTUP ŠKOLY PŘI ŘEŠENÍ ŠIKANY ZAMĚŘENÉ NA UČITELE.....	11
9	KYBERŠIKANA.....	12
9.1	POSTUP ŠKOLY V PŘÍPADĚ OZNÁMENÍ KYBERŠIKANY, KTERÁ PROBÍHÁ MIMO ŠKOLU	12
9.2	POSTUP ŠKOLY V PŘÍPADĚ KYBERŠIKANY, KTERÁ PROBÍHÁ NA PŮDĚ ŠKOLY	12
10	SYNDROM TÝRANÉHO DÍTĚTE – CAN.....	12
10.1	POSTUP ŠKOLY PŘI PODEZŘENÍ NA TÝRANÉ, ZNEUŽÍVANÉ NEBO ZANEDBÁVANÉ DÍTĚ	12
10.2	POSTUP ŠKOLY PŘI PODEZŘENÍ NA SEXUÁLNÍ ZNEUŽÍVÁNÍ DÍTĚTE	13
11	SEBEPOŠKOZOVÁNÍ	13
11.1	POSTUP ŠKOLY V PŘÍPADĚ SEBEPOŠKOZOVÁNÍ ŽÁKA	13
12	PORUCHY PŘÍJMU POTRAVY	14
12.1	POSTUP ŠKOLY PŘI PODEZŘENÍ NA PORUCHU PŘÍJMU POTRAVY	14
13	SEBEVRAŽEDNÉ CHOVÁNÍ.....	14
13.1	MÍRNÉ RIZIKO.....	15
13.2	STŘEDNÍ AŽ VYSOKÉ RIZIKO	15
13.3	AKUTNÍ RIZIKO	15
13.4	POZŮSTALÁ TŘÍDA / ŠKOLA	16
14	NÁPRAVNÁ OPATŘENÍ	16
14.1	PRO POTRESTÁNÍ AGRESORŮ LZE UŽÍT NÁSLEDUJÍCÍ BĚŽNÁ NÁPRAVNÁ OPATŘENÍ:.....	16
14.2	V MIMOŘÁDNÝCH PŘÍPADECH SE UŽIJÍ DALŠÍ OPATŘENÍ:	16

Krizový plán vychází z:

- a) Metodického doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních č. j. 21291/2010-28.
- b) Metodického pokynu MŠMT k prevenci patologických jevů u dětí a mládeže č. j. 20006/2007-51.
- c) Metodického pokynu ministryně školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních, platného od 2. 9. 2016.

1 Tabákové výrobky, výrobky určené ke kouření a nikotinové sáčky

Ve vnitřních i vnějších prostorách školy je zakázáno kouřit a užívat výrobky určené ke kouření a nikotinové sáčky. Nesmějí tak činit žádné osoby a není možné ani zřizovat kuřárny nebo místa pro kouření vyhrazená.

1.1 Postup školy při užití tabákového výrobku, výrobku určeného ke kouření a nikotinového sáčku žákem

- 1. V případě, kdy je žák přistižen při konzumaci tabákových výrobků, výrobků určených ke kouření a nikotinového sáčku v prostorách školy nebo v době školního vyučování, či v rámci akcí školou pořádaných, je primárně nutné mu v další konzumaci zabránit.
- 2. Pedagogický pracovník odebere žákovi výrobek a zajistí, aby nemohl v konzumaci pokračovat.
- 3. Pedagogický pracovník dále o události sepíše stručný záznam s vyjádřením žáka, (zejména odkud /od koho má tabákový výrobek, výrobek určený ke kouření či nikotinový sáček), který založí metodik prevence do své agendy.
- 4. Třídní učitel informuje zákonného zástupce nezletilého žáka.
- 5. Žákovi bude uděleno výchovné opatření.
- 6. V závažných případech (zejména s ohledem na věk nebo chování dítěte) a jestliže se jednání opakuje, vyrozumí škola orgán sociálně právní ochrany obce s rozšířenou působností.

2 Alkohol

Prodej nebo podávání alkoholických nápojů osobám mladším 18 let je v ČR zakázáno. Zakázáno je rovněž osobám mladším 18 let alkohol nabízet, anebo je v konzumaci alkoholu podporovat.

2.1 Postup školy při užití alkoholu žákem

- 1. V případě, kdy je žák přistižen při konzumaci alkoholu v prostorách školy nebo v době školního vyučování, či v rámci akcí školou pořádaných, je primárně nutné mu v další konzumaci zabránit.
- 2. Pedagogický pracovník žákovi alkohol odebere a zajistí, aby nemohl v konzumaci pokračovat.

3. Podle závažnosti momentálního stavu žáka, případně dalších okolností, pedagogický pracovník posoudí, jestli mu nehrozí nějaké nebezpečí. V případě, že je žák ohrožen na zdraví a životě, zajistí škola nezbytnou pomoc a péči a volá lékařskou službu první pomoci.
4. Pedagogický pracovník sepíše o události záznam s vyjádřením žáka (pokud nehrozí akutní nebezpečí), který založí metodik prevence do své agendy.
5. Pedagogický pracovník informuje vedení školy, třídního učitele a metodika prevence.
6. Škola vyrozumí zákonného zástupce žáka, že žák konzumoval alkohol ve škole. Pokud není žák schopen výuky, vyzve ihned zákonného zástupce, aby si žáka vyzvedl.
7. Pokud není zákonný zástupce dostupný, vyrozumí škola orgán sociálně právní ochrany dítěte obce s rozšířenou působností a vyčká jeho pokynů.
8. Žákovi bude uděleno výchovné opatření. Za rizikové a protiprávní jednání je rovněž považováno navádění jiných žáků k užívání alkoholických nápojů.
9. Jestliže se situace opakuje, splní škola oznamovací povinnost k orgánu sociálně-právní ochrany dítěte.
10. Pedagogický pracovník může provést orientační test na zjištění alkoholu na základě § 16 z. č. 379/2005 Sb., v odůvodněných případech pouze na základě předem získaného informovaného souhlasu zákonného zástupce. O události sepíše pedagogický pracovník stručný záznam s vyjádřením žáka. Test plně hradí rodič nebo zákonný zástupce. Obdobný postup zvolí pedagogický pracovník i v případě příchodu žáka do školy pod vlivem alkoholu, resp. kdy nelze prokázat, že se žák intoxikoval ve škole.

2.2 Postup školy při nálezu alkoholu ve škole

1. Zaměstnanec školy tekutinu nepodrobuje žádnému testu ke zjištění jeho chemické struktury.
2. O nález ihned uvědomí vedení školy.
3. Nalezenou tekutinu uloží u vedení školy pro případ usvědčujícího důkazu.
4. Zpracují stručný záznam o události.

2.3 Postup školy při nálezu alkoholu u žáka

1. Zaměstnanec školy zabavenou tekutinu nepodrobuje žádnému testu ke zjištění jeho chemické struktury.
2. O nález ihned uvědomí vedení školy.
3. O nález sepiší stručný záznam s vyjádřením žáka, u kterého byl alkohol nalezen, datum, místo a čas nález a jméno žáka. Zápis podepíše i žák, u kterého byl alkohol nalezen (nebo který jej odevzdal). V případě, že podepsat odmítá, uvede zaměstnanec tuto skutečnost do zápisu. Zápisu a rozhovoru se žákem je přítomen ředitel školy nebo jeho zástupce. Zápis záznamu založí školní metodik prevence do své agendy.

4. Škola o nálezu vyrozumí zákonného zástupce nezletilého žáka, a v případě, že se jedná o opakovaný nález u téhož nezletilého žáka, i orgán sociálně právní ochrany dítěte, obce s rozšířenou působností. V případě podezření, že alkohol obsahuje i jiné příměsi a byl nalezen u žáka, který se jím intoxikoval, předají zajištěnou tekutinu přivolanému lékaři.

3 Návykové látky

Zakázána je výroba, distribuce, přechovávání, šíření i propagace omamných a psychotropních látek, a to bez ohledu na věk žáka a prostředí, ve kterém by k tomu docházelo. Zakázáno je rovněž navádění k užívání těchto látek.

3.1 Postup školy při užití návykové látky žákem

1. V případě, kdy je žák přistižen při konzumaci návykové látky v prostorách školy nebo v době školního vyučování, či v rámci akcí školou pořádaných, je primárně nutné mu v další konzumaci zabránit.
2. Pedagogický pracovník žákovi návykovou látku odebere a zajistí, aby nemohl v konzumaci pokračovat.
3. Podle závažnosti momentálního stavu žáka, případně dalších okolností, pedagogický pracovník posoudí, jestli mu nehrozí nějaké nebezpečí. V případě, že je žák ohrožen na zdraví a životě, zajistí škola nezbytnou pomoc a péči a volá lékařskou službu první pomoci.
4. Pedagogický pracovník sepíše o události záznam s vyjádřením žáka (pokud nehrozí akutní nebezpečí), který založí metodik prevence do své agendy.
5. Pedagogický pracovník ihned vyrozumí vedení školy, následně informuje třídního učitele a metodika prevence.
6. Škola vyrozumí zákonného zástupce žáka, že žák konzumoval návykovou látku ve škole. Pokud není žák schopen výuky, vyzve ihned zákonného zástupce, aby si žáka vyzvedl. Zákonný zástupce má právo se písemně vyjádřit k této skutečnosti a postupu školy.
7. Pokud není zákonný zástupce dostupný, vyrozumí škola orgán sociálně právní ochrany dítěte obce s rozšířenou působností a vyčká jeho pokynů.
8. Škola splní oznamovací povinnost k orgánu sociálně právní ochrany dítěte. Oznamovacím místem je příslušný odbor obce s rozšířenou působností podle místa bydliště dítěte.
9. Žákovi bude uděleno výchovné opatření. Je nutné rozlišovat distributora od uživatele. Uživatel je rizikový pouze sobě, distributor může ohrozit okolí. Distribuce je trestným činem, užívání návykových látek je porušením školního řádu.
10. Pedagogický pracovník může provést orientační test na zjištění návykové látky na základě § 16 z. č. 379/2005 Sb., v odůvodněných případech pouze na základě předem získaného informovaného souhlasu zákonného zástupce. O události sepíše pedagogický pracovník stručný záznam s vyjádřením žáka. Test plně hradí rodič nebo zákonný zástupce. Obdobný postup zvolí pedagogický pracovník i v případě příchodu žáka do školy pod vlivem návykové látky, resp. kdy nelze prokázat, že se žák intoxikoval ve škole.

3.2 Postup školy při nálezu návykové látky ve škole

1. Zaměstnanci látku nepodrobují žádnému testu ke zjištění její chemické struktury.
2. O nález ihned uvědomí vedení školy spolu s písemným záznamem.
3. O nález vyrozumí Policii ČR, která provede identifikaci a zajištění podezřelé látky.
4. V případě časové překážky na straně Policie se z praktických důvodů doporučuje za přítomnosti dalšího zaměstnance školy s použitím gumových/latexových rukavic vložit látku do obálky, napsat datum, čas a místo nález. Obálku přelepit, přelep opatřit razítkem školy a svým podpisem a uschovat do školního trezoru. Zajištěnou látku následně předat Policii ČR.

3.3 Postup školy při zadržení návykové látky u žáka

1. Zaměstnanci látku nepodrobují žádnému testu ke zjištění její chemické struktury.
2. O nález ihned uvědomí vedení školy.
3. Sepíše záznam s vyjádřením žáka. Zápisu a rozhovoru se žákem je přítomen ředitel školy nebo jeho zástupce.
4. O nález vyrozumí Policii ČR, která provede identifikaci a zajištění podezřelé látky a informuje zákonného zástupce nezletilého žáka.
5. V případě, že se žák látkou intoxikoval a je přivolán lékař, předají látku lékaři.
6. V případě důvodného podezření, že některý žák má u sebe návykovou látku, pracovníci školy vyrozumí Policii ČR, zkonzultují s ní další postup a informují zákonného zástupce nezletilého žáka.
7. Žáka je nutné mít do příjezdu Policie ČR izolovaného od ostatních žáků, ale zásadně pod dohledem. U žáka v žádném případě neprovádějí osobní prohlídku nebo prohlídku jeho věcí.

3.4 Postup školy při zjištění distribuce návykové látky ve škole

1. Jestliže má zaměstnanec školy důvodné podezření, že ve škole došlo k distribuci NL, musí o této skutečnosti škola vždy vyrozumět místně příslušné oddělení Policie ČR, protože se jedná o podezření ze spáchání trestného činu.
2. Škola vyrozumí také zákonného zástupce a orgán sociálně právní ochrany obce s rozšířenou působností.

4 Záškoláctví

Za záškoláctví je považována neomluvená absence žáka ve škole. Jedná se o přestupek, kterým žák úmyslně zanedbává školní docházku.

4.1 Postup školy při záškoláctví

1. O neomluvené i zvýšené omluvené nepřítomnosti žáků informuje třídní učitel výchovného poradce (vedení školy), který tyto údaje vyhodnocuje. Při zvýšené omluvené nepřítomnosti prověřuje její věrohodnost.
2. Neomluvenou nepřítomnost do součtu 10 vyučovacích hodin řeší se zákonným zástupcem žáka třídní učitel ve spolupráci s výchovným poradcem (metodikem prevence). O pohovoru provedou písemný záznam, do něhož uvedou způsob nápravy dohodnutý se zákonným zástupcem.
3. Pokud má žák víc než 10 neomluvených hodin, svolá ředitel školy školní výchovnou komisi. Podle závažnosti absence žáka se jí účastní: ředitel školy, zákonný zástupce, třídní učitel, výchovný poradce, zástupce orgánu sociálně právní ochrany dětí, školní metodik prevence, zástupce rady školy, popř. další odborníci. O průběhu a závěrech jednání se provede zápis.
4. Žákovi bude uděleno výchovné opatření.
5. V případě, že neomluvená nepřítomnost žáka přesáhne 25 hodin, zasílá škola oznámení o zanedbání školní docházky s náležitou dokumentací orgánu sociálně právní ochrany dětí nebo pověřenému obecnímu úřadu.
6. V případě opakovaného záškoláctví v průběhu školního roku, pokud již byli zákonní zástupci pravomocným rozhodnutím správního orgánu postiženi pro přestupek podle zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, nebo je-li neomluvená absence žáka příliš vysoká, následuje hlášení o zanedbání školní docházky Policii ČR.

5 Vandalismus

Vandalismus ve školním prostředí se projevuje ničením školního majetku nebo jeho poškozováním a ničením majetku ostatních žáků a žákyň, případně dalších členů školní komunity.

5.1 Postup školy při řešení vandalismu

1. Pedagogický pracovník promluví se žákem a snaží se zjistit příčinu jeho chování.
2. O způsobené škodě provede záznam, ze kterého budou jasně vyplývat všechny důležité skutečnosti: kdo – kdy – kde – jak – proč – čím.
3. U škod, které se dají nahradit tak, že je opraví sám žák nebo žákyně, bude preferovat tento způsob náhrady škody.
4. Úmyslně způsobenou škodu nahradí zákonný zástupce žáka.
5. Žákovi bude uděleno výchovné opatření.
6. Při odmítnutí spolupráce rodičů, zákonných zástupců nebo opakovaném vandalismu vyrozumí škola OSPOD (obecní úřad).
7. Informování zákonného zástupce:
 - a) V případě, kdy způsobená škoda je nepatrná nebo malá, je třeba věc oznámit rodičům tehdy, jestliže dítě věc poškodilo úmyslně a nejeví žádnou snahu o nápravu.

- b) V případě škod většího rozsahu nebo škod na majetku někoho třetího (spolužák, cizí osoby v průběhu školní exkurze atd.) oznámí rodičům vždy.

8. Informování Policie ČR:

- a) Jestliže se jedná o škodu většího rozsahu a ten, kdo ji způsobil, není ochotný škodu nahradit. Musí se jednat o úmyslné poškození nebo zničení věci.
 - b) Jestliže o to žádá poškozený nebo poškozená nebo jejich zákonní zástupci.
9. V případech, kdy se jedná o opakované jednání stejného žáka a výchovná a další opatření, která zvolila škola, neměla žádný účinek, osloví škola pedagogicko-psychologické poradenství nebo SVP (souhlas zákonných zástupců, rodičů).

6 Krádeže

Krádež je takové jednání, při kterém se někdo zmocní věci, která není jeho a to za účelem si ji ponechat, používat ji apod.

6.1 Postup školy při řešení krádeže

1. Pedagogický pracovník se musí zabývat každou zjištěnou nebo nahlášenou krádeží a vyšetřit ji. Při proslovech k dětem nezačíná slovy, že si všichni mají na své věci dávat dobrý pozor a vy jste jim říkali, že si to či ono nemají do školy nosit nebo to mají zamykat. Tyto informace často vyznívají, jako by za krádež mohl poškozený, nikoliv zloděj.
2. Provede šetření o krádeži, pečlivě se zabývá příčinami a udělá záznam, ze kterého budou jasně vyplývat všechny důležité skutečnosti: kdo – kdy – kde – jak – proč – čím.
3. Zákonné zástupce poškozeného vyrozumí ihned, rodiče zloděje až poté, kdy bude přesně znát příčiny, které dítě k takovému chování vedly.
4. S náhradou způsobené škody postupujte jako u vandalismu.
5. Žákovi bude uděleno výchovné opatření.
6. Jestliže se jedná o škodu většího rozsahu, vyrozumí Policii ČR.
7. V případech, kdy se jedná o opakované jednání a výchovná a další opatření, která zvolila škola, neměla žádný účinek, nahlásí škola toto jednání na OSPOD.

7 Šikana mezi žáky

Šikanování je způsob chování umožňující většinou v bezprostřední komunikaci fyzickým a psychickým týráním druhých získat nad nimi pocit převahy, moci či určité výhody. Jde o jednání agresivní, často nezákonné, ale trpěné a mnohdy podporované určitou skupinou.

7.1 Postup školy při podezření na šikanu

1. Pedagogický pracovník co nejdříve oznámí své podezření vedení školy, metodikovi prevence, výchovnému poradci a konzultuje s nimi další postup.
2. Metodik prevence společně s další osobou (ředitel školy, zástupce ředitele školy, výchovná poradkyně, pedagogický pracovník) individuálně pohovoří s informátory a oběťmi.
3. Společně naleznou vhodné svědky a individuálně s nimi pohovoří. (Nikdy nesmí společně vyšetřovat agresora a svědky, nebo konfrontovat oběti a agresory!)
4. Zajistí ochranu obětí. Spojí se s rodiči obětí, konzultují výskyt nepřímých znaků šikany. Poprosí je o pomoc.
5. Na základě zjištěných informací posoudí výchovná komise, zda se jedná o šikanu a jaký je stupeň její závažnosti.
6. Pokud jde o šikanu v pokročilém stádiu, požádá škola o pomoc odborníky.
7. V případě počáteční šikany zvolí vhodnou metodu:
 - a) Metodu usmíření (individuální rozhovory s oběťmi a agresory).
 - b) Metodu vnějšího nátlaku (individuální rozhovory s agresory).
8. Škola individuálně pozve rodiče agresorů. Seznámí je se situací, sdělí jim navrhovaná opatření a požádá je o spolupráci.
9. Na třídnické chvílce pedagogický pracovník (případně ve spolupráci s MP, VP, ŘŠ) rozebere situaci (vynechá citlivé detaily), vysvětlí nebezpečí šikany a důsledky. Oznámí potrestání viníků.
10. Škola individuálně pozve rodiče obětí šikany. Seznámí je se situací, domluví se na opatřeních (terapie, osobnostní výcvik...).
11. Škola informuje rodiče, že ve třídě byla šikana a škola ji řešila. U počáteční šikany stačí podat informaci na pravidelné schůzce, u pokročilé šikany svolá schůzku mimořádnou. Na schůzce musí být vždy přítomen metodik prevence, v případě potřeby externí pracovník.
12. Pedagogický pracovník s metodikem prevence budou se třídou dále pracovat. Podle potřeby požádají o pomoc odborníky.

7.2 Postup školy v případě brutální šikany

1. Pedagogický pracovník musí zvládnout svůj vlastní šok, zastavit násilí a postarat se o oběť, poskytnout jí nejnutnější pomoc a ochranu.
2. Pedagogický pracovník zalarmuje kolegy a informuje vedení školy, třídu nesmí nechat bez dozoru.
3. Pedagogičtí pracovníci by měli zabránit tomu, aby se třída mezi sebou domluvila, zamezit křivé skupinové výpovědi. Někdo by měl s žáky zůstat a hlídat je. Také je možné rozdělit je do skupin. Ale i ty musejí zůstat pod dozorem.
4. Pokud je postižený žák vážně zraněný, zavolají záchranku a informují rodiče. Pokud zraněný není, i tak je třeba ho chránit, pomáhat mu překonat prožité trauma, uklidnit ho a utěšit, snažit se mu dodat pocit bezpečí.

5. Škola je povinná nahlásit celou věc Policii ČR, současně naváže kontakt se specialistou na šikanování.
6. Škola v ten samý den zahájí vlastní vyšetřování.
7. Škola informuje zřizovatele školy.

8 Šikana zaměřená na učitele

Šikana zaměřená na učitele ze strany žáků je specifická tím, že dojde k narušení jasně definovaných rolí a žák se dostane do pozice větší moci než pedagog, bez ohledu na formálně vyšší moc a autoritu učitele.

8.1 Postup školy při řešení šikany zaměřené na učitele

1. Pedagogický pracovník nesmí zůstat v situaci sám, ale vyhledá pomoc kolegy, metodika prevence nebo ředitele školy.
2. V případě bezprostředního ohrožení pedagogického pracovníka žákem odejde pedagogický pracovník ze třídy a zajistí dohled nad žáky - požádá o pomoc vedení školy nebo jiného kolegu.
3. Škola zajistí bezpečí pro šikanovaného pedagoga.
4. Pokud to vyžaduje situace, škola izoluje agresora, aby neohrozil jiné žáky.
5. Metodik prevence společně s další osobou (ředitel školy, zástupce ředitele školy, výchovná poradkyně nebo pedagogický pracovník) individuálně pohovoří se svědky a agresory.
6. Na základě zjištěných informací posoudí výchovná komise, zda se jedná o šikanu a jaký je stupeň její závažnosti.
7. Podle stupně závažnosti požádá škola o pomoc odborníky, pedagogický pracovník nebo vedení školy po dohodě s pedagogickým pracovníkem oznámí věc Policii ČR.
8. Ředitel školy informuje pedagogický sbor, který musí spolupracovat při řešení šikany a poskytnout pedagogickému pracovníkovi podporu.
9. Škola individuálně pozve rodiče agresorů. Seznámí je se situací, sdělí jim navrhovaná opatření a požádá je o spolupráci.
10. Pedagogický pracovník, který byl vystaven traumatickému zážitku, musí mít dostatek času na zpracování šoku, monitoruje u sebe známky stresu, které se mohou objevit i později. V případě potřeby požádá o pomoc – kolegy, vedení školy, přátele, rodinu, případně vyhledá odbornou pomoc.
11. Škola zajistí posouzení sociálních vztahů ve třídě, kde se šikana odehrávala a na základě výsledků nastaví odpovídající řešení.
12. Pokud je ve třídě prokázána šikana mezi žáky, postupuje škola podle bodu 7 Šikana mezi žáky.
13. Pro třídu, ve které se šikana odehrávala, zajistí škola intervenční program k řešení šikany za účelem znovunastavení bezpečí ve třídě.

14. V případě, že je pedagogický pracovník nespokojený s řešením situace ze strany vedení školy, může se obrátit na příslušný inspektorát práce.

9 Kyberšikana

Pojem kyberšikana představuje úmyslné urážky, vyhrožování, zesměšňování nebo obtěžování druhých prostřednictvím moderních komunikačních prostředků většinou v delším časovém období. Pachatel často jedná anonymně, takže oběť netuší, od koho útoky pochází.

9.1 Postup školy v případě oznámení kyberšikany, která probíhá mimo školu

1. Zajistit ochranu oběti – doporučit, aby okamžitě přerušila veškerou komunikaci s útočníkem.
2. Informovat rodiče a doporučit jim, aby se obrátili na Policii ČR.
3. Doporučit rodičům a žákovi, aby si zajistili všechny dostupné důkazy, žák nesmí nic mazat, vše vytisknout a archivovat.
4. Zapsat záznam o oznámení a rozhovoru s obětí a zákonnými zástupci.

9.2 Postup školy v případě kyberšikany, která probíhá na půdě školy

1. Zajistit ochranu oběti – doporučit, aby okamžitě přerušila veškerou komunikaci s útočníkem.
2. Zajistit všechny dostupné důkazy, vyšetřit všechny souvislosti, požádat o pomoc IT kolegu, IT experta, vše vytisknout. Požádat o pomoc Policii ČR, PPP, OSPOD, webové prostředí, kde ke kyberšikaně došlo,....
3. Požádat útočníka, aby se svého jednání zdržel, upozornit ho na protiprávní jednání.
4. Informovat a poučit rodiče. Dále postupovat podle stejných pravidel jako v případě vyšetřování šikany.
5. Žádat konečný verdikt a informace od všech zapojených institucí a zákonných zástupců.
6. Potrestat agresora v souladu se školním řádem.
7. V závažnějších případech kyberšikany (naplňuje skutkovou podstatu trestného činu) škola kontaktuje Policii ČR a orgán sociálně-právní ochrany dětí.

10 Syndrom týraného dítěte – CAN

Jde o jakoukoliv formu týrání, zneužívání a zanedbávání dětí, která je pro naši společnost nepřijatelná. Vzniká převážně úmyslným ubližováním dítěti, které je nejčastěji způsobeno jejich nejbližšími vychovateli.

10.1 Postup školy při podezření na týrané, zneužívané nebo zanedbávané dítě

1. Pedagogický pracovník co nejdříve oznámí své podezření řediteli školy a konzultuje s ním další postup.

2. Pedagogický pracovník, nejlépe třídní učitel se pokusí navázat s žákem osobní kontakt a pohovořit s ním.
3. Škola může pozvat k rozhovoru zákonného zástupce žáka, aby zdůvodnil příčiny žákova neobvyklého chování.
4. Pokud se žák nechce se svým problémem svěřit, požádá škola o pomoc odborníky – PPP, OSPOD.
5. V případě podezření na týrání žáka nahlásí škola tuto skutečnost na OSPOD.
6. Pokud má škola jistotu, že byl spáchán trestný čin – „Týrání svěřené osoby“ nebo „Týrání osoby žijící ve společně obývaném bytě nebo domě“ – ohlásí tento čin Policii ČR.

10.2 Postup školy při podezření na sexuální zneužívání dítěte

1. Při oznámení nebo podezření na sexuální zneužívání dítěte pedagogický pracovník co nejdříve oznámí své podezření řediteli školy a konzultuje s ním další postup.
2. Pokud se dítě svěří pedagogovi osobně, ujistí ho, že mu pomůže a vhodně mu sdělí, že skutečnost musí ohlásit na policii.
3. Pokud se zneužívání dopouští rodič, není žádoucí ho informovat, že se dítě pedagogovi svěřilo.
4. Jestliže si škola není s podezřením jistá, kontaktuje OSPOD.
5. V ostatních případech škola kontaktuje Policii ČR a OSPOD.
6. Pokud se dítě stalo obětí napadení cestou do školy, nahlásí škola urychleně vše Policii ČR, rodičům a na OSPOD a zajistí ochranu dítěte až do příchodu rodičů.

11 Sebepoškozování

Sebepoškozování je komplexní autoagresivní chování, které na rozdíl od sebevraždy nemá fatální následky. Lze ho chápat jako nezralou odpověď na akutní anebo chronický stres, nezvladatelné emoce či myšlenkové pochody.

11.1 Postup školy v případě sebepoškozování žáka

1. Pedagogický pracovník co nejdříve oznámí své podezření vedení školy, metodikovi prevence, výchovnému poradci a konzultuje s nimi další postup.
2. Škola posoudí aktuální riziko sebepoškození.
3. Škola kontaktuje zákonného zástupce dítěte, doporučí návštěvu specialisty a dále s nimi spolupracuje.
4. V případě přímého rizika ohrožení zdraví v důsledku sebepoškozování zajistí dítěti lékařskou pomoc.
5. Navádění dítěte k sebepoškozování podléhá povinnosti hlášení na OSPOD a Policii ČR.

12 Poruchy příjmu potravy

Pro mentální anorexii a bulimii je příznačný nadměrný strach z tloušťky, nespokojenost s tělem a nadměrná snaha o dosažení štíhlosti a její udržení.

12.1 Postup školy při podezření na poruchu příjmu potravy

1. V případě rizikových jedinců (rychle zhubnul, zvrací s jakoukoli argumentací) rozšíří škola nabídku vhodných, konkrétních materiálů a příruček jak zvládat anorexii a bulimii, zaměří se na prevenci.
2. Pokud dítě výrazně zhubne, opakovaně bylo přistiženo, že zvrací (stačí informace od vrstevníků), sebepoškozuje se, informuje pedagogický pracovník rodiče žáka, pediatra.
3. Škola spolupracuje s rodinou dítěte s poruchou příjmu potravy, může zprostředkovat kontakt s psychologem nebo lékařem.

13 Sebevražedné chování

Sebevražda je obvykle dlouhodobý proces s určitým vývojem.

Zásadním varovným znakem je, když se žák začne projevovat významně jinak, než tomu bylo doposud.

Změny v chování:

- samotářství, vyhýbání se kamarádům a oblíbeným činnostem
- potíže se soustředěním
- zhoršení prospěchu
- rizikové chování (např. užívání návykových látek...)
- změna chuti k jídlu
- potíže se spánkem (např. pospávání v hodinách...)
- potíže ve vztazích
- zanedbávání svého vzhledu
- sebepoškozování
- zabývání se myšlenkami na sebevraždu
- vyhledávání informací o sebevraždě
- rozdávání osobních věcí
- náhlé změny nálad
- plačtivost a dlouhodobý smutek
- zvýšená úzkost
- apatie a pasivita
- nízké sebehodnocení a sebedůvěra
- v komunikaci se žák může nepřímo vyjádřit, že touží zemřít, že je všem na obtíž a cítí beznaděj
- v psaném textu se objevuje téma smrti či sebevraždy, loučení se s ostatními

13.1 Mírné riziko

Jedná se o situaci, kdy jsou u žáka přítomny sebevražedné myšlenky. Žák nebo spolužáci se o této skutečnosti svěří pedagogovi nebo si pedagog může všimnout varovných signálů.

1. Vést podpůrný rozhovor s žákem – vede jej pedagog, kterému žák důvěřuje a má s ním dobrý vztah – zásadní je žákovi neslibovat důvěrnost informací, i když si pedagog musí být vědom citlivost údajů.
2. Podpořit žáka.
3. Setkání žáka se školním metodikem prevence – vysvětlit, že to jsou lidé, kteří ví, jak mu pomoci a co dělat.
4. Školní metodik prevence kontaktuje zákonné zástupce.
5. Poskytnout odpovídající kontakty – Linka bezpečí, Dětská psychiatrická ambulance – Velká Bíteš – 566 531 431.

13.2 Střední až vysoké riziko

Žák, u kterého se objevují sebevražedné tendence, má naplánovaný způsob, místo a datum sebevraždy, je ve vysokém riziku.

1. Jeden pedagog zůstává s žákem, nikdy jej nenechá o samotě.
2. Pedagog / přivolaný školní metodik prevence vede podpůrný empatický rozhovor.
3. Pedagog / školní metodik prevence žákovi vysvětlí, že budou kontaktováni zákonní zástupci.
4. Pedagog / školní metodik prevence zavolá na pomoc další dospělou osobu, která pomůže situaci řešit, volá zákonnému zástupci a informuje o situaci ŘŠ
6. Zákonným zástupcům jsou předány kontakty na odbornou pomoc - Dětská psychiatrická ambulance – Velká Bíteš – 566 531 431.
7. Domluvit se zákonnými zástupci společný postup, předávání informací a prodiskutovat v jaké formě bude žák zapojen do vyučování a jak bude nastavena komunikace informací o jeho stavu.

13.3 Akutní riziko

Žák si ve škole ublížil, chystá se k tomu či vyhrožuje, že si ublíží.

1. Snažit se zabránit takovému jednání, pokud lze, nebo poskytnout první pomoc.
2. Zůstat s žákem a nenechat jej o samotě.
3. Zavolat RZS 155.
4. Zavolat na pomoc další dospělou osobu, která pomůže situaci řešit.
5. Zavolat zákonným zástupcům žáka a informovat je o situaci.
6. Informovat ředitele školy.
7. Událost zaznamenat do knihy úrazů.
8. Školní metodik prevence se domluví se zákonnými zástupci na dalším postupu.
9. Předat kontakt na Linku pro rodinu a školu 116 000, Rodičovskou linku bezpečí 606 021 021.
10. Po návratu do školy netlačit na žáka a být vůči němu shovívaví. Další postup je konzultován s ŠPP.

13.4 Pozůstalá třída / škola

1. Pedagog, který zjistí informaci, ji předá metodikovi prevence / třídnímu učiteli, ti zkoordinují další postup.
2. Třídní učitel poskytne rodině okamžitou pomoc – odkaz na Rodičovskou linku bezpečí 606 021 021, Linku Bezpečí 116 111, Poradna Vigvam 606 160 646.
3. Komunikace ven ze školy – vyjádření soustrasti – ředitel školy informuje citlivě žáky školy i jejich zákonné zástupce.
4. Třídní učitel předá zákonným zástupcům osobní věci dítěte.
5. Informace a domluva s rodinou, zda rozloučení bude veřejné, případně hledat varianty rozloučení pro třídu.
6. Schůzka ŠPP – koordinace postupu – domluvit postoj školy – pietní místo, ošetřit žáky a učitele školy.
7. Předat informace ostatním pedagogům – pietní místo, komunikace se třídami, případně zapojení externisty.
8. Komunikace třídního učitele a školního metodika prevence se třídou akutně po události, po týdnu od události, po roce od události. Dát tomu prostor, myslet na to, věnovat se jim (napsat vzkaz, mluvit o tom...).

14 Nápravná opatření

Škola má k dispozici pro zastavení nežádoucích jevů nápravná opatření.

14.1 Pro potrestání agresorů lze užít následující běžná nápravná opatření:

1. Napomenutí a důtka třídního učitele, důtka ředitele školy.
2. Snížení známky z chování.
3. Převedení do jiné třídy.
4. Doporučení rodičům obětí i agresorů návštěvy v ambulantním oddělení střediska výchovné péče pro děti a mládež nebo v nestátních organizacích majících podobnou náplň činnosti jako SVP.
5. Doporučení návštěvy PPP, etopeda, dětského psychologa, dětského lékaře, či jiného specializovaného pracoviště.

14.2 V mimořádných případech se užijí další opatření:

1. Hlášení na OSPOD, Okresní státní zastupitelství, vyrozumění policejního orgánu.
2. Doporučení rodičům, aby dobrovolně umístili žáka do pobytového oddělení SVP, případně dobrovolný diagnostický pobyt žáka v diagnostickém ústavu.
3. Podání návrhu orgánu sociálně právní ochrany dítěte k zahájení řízení o nařízení předběžného opatření či ústavní výchovy s následným umístěním v diagnostickém ústavu.

Vypracovala: Mgr. Monika Klimešová, metodik prevence

Schválil: Mgr. Petr Špaček, ředitel školy